

دستیابی به دانش فنی و تجاری سازی پوشش دهی بذر گیاهان زراعی

مؤسسه تحقیقات اصلاح و تهیه بذر چغندر قند*

بیان مسئله

در يك برآورد اوليه، تنها ۶۰-۴۰ درصد از بذرهای کاشته شده در سطح مزرعه، شانس تبدیل شدن به گیاهان بارده را دارند. لذا، بخش زیادی از بذرهای تولید شده که با صرف وقت و هزینه در اختیار کشاورزان قرار می‌گیرند، در مراحل اولیه رشد از فرآیند تولید خارج می‌شوند. پوشش‌دهی بذر، از جمله تکنیک‌هایی است که منجر به ارزش افزوده بذر می‌گردد. این رویکرد ابزار قدرتمندی است که می‌توان به راحتی آن را با زراعت محصولات زراعی سازگار کرد و روش‌های پوشش‌دهی بذر را به سمتی سوق داد که حداکثر استقرار گیاهچه، رشد گیاه و عملکرد حاصل شود.

میزان پوشش‌دهی بذر گیاهان زراعی (غیر از چغندر قند) طی سال‌های ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۷

سال	نوع محصول	مقدار(تن)	بوجاری	ضدعفونی	پوشش دهی	بسته بندی
۱۳۹۵	آفتابگردان	۰/۵	-	■	■	■
۱۳۹۵	یونجه	۱	-	■	■	■
۱۳۹۵	کلزا	۷		■	■	■
۱۳۹۶	پنبه	۲	-	■	■	■
۱۳۹۶	کلزا	۱۱۰	■	■	■	■
۱۳۹۶	نخود	مقدماتی	-	■	■	-
۱۳۹۶	ذرت	مقدماتی	-	■	■	-
۱۳۹۷	بادمجان	مقدماتی	-	■	■	■
۱۳۹۷	برنج	مقدماتی	-	■	■	■
۱۳۹۷	خیار	مقدماتی	-	■	■	■
۱۳۹۷	سویا	مقدماتی	-	■	■	■
۱۳۹۷	کینوا	۱/۹	■	■	-	■
۱۳۹۷	کاهو	۱	■	-	■	-
۱۳۹۷	زیره	۱۰	■	-	■	-

* سعید صادق‌زاده حمایتی

معرفی دستاورد

مؤسسه تحقیقات اصلاح و تهیه بذر چغندر قند با هدف افزایش بهره‌وری و ارزش افزوده بذر، به دانش فنی پوشش‌دهی بذر ۱۴ گونه گیاهان زراعی شامل چغندر قند، ذرت، یونجه، پنبه، آفتابگردان، کلزا، گوجه فرنگی، سویا، کینوا، زیره، نخود، عدس، کاهو و خیار در سطح تجاری دست پیدا کرده است. کاربرد این فناوری در چغندر قند و سایر گیاهان منجر به بهبود استقرار بوته، کاهش مصرف سموم آفتکش و در نتیجه کاهش هزینه‌های تولید و افزایش درآمد کشاورز شده است.

فرایند تجاری سازی

پس از انجام مطالعات آزمایشگاهی، گلخانه‌ای و مزرعه‌ای، بذر ۱۴ گونه زراعی در سطح تجاری پوشش‌دهی شده و جهت کشت به مناطق مختلف ارسال شده است. به‌دنبال تجهیز و راه‌اندازی سالن پوشش‌دهی مؤسسه در سال ۱۳۹۶، فعالیت‌های مربوط به این امر گسترش چشمگیری یافت. مجموعه گیاهانی که در مدت سه سال گذشته در ایستگاه تحقیقات مهندس مطهری پوشش‌دهی شده‌اند، در جدول صفحه قبل نشان داده شده‌است.

کاهش میزان مصرف بذر در واحد سطح؛ معادل یک سوم

کاهش میزان واردات بذر و خروج ارز از کشور؛ در چغندر قند حدود پنج میلیون دلار در سال

کاهش هزینه بذر مصرفی در هکتار؛ حدود ۳۰ درصد

افزایش درآمد کشاورز به دلیل افزایش تولید در هکتار؛ در چغندر قند حدود ده درصد هزینه تولید

کاهش مصرف سموم مربوط به کنترل عوامل بیماری‌زای خاکزی و کاهش اثرات زیست محیطی این سموم

پتانسیل اقتصادی و اثر بخشی